

Evanjelium z 19. júla 2020
16. nedeľa všedného dňa - rok A - Matúš 13, 24 - 43
*Komentár biblického učenca Fernanda Armelliniho, ktorý nebol
revidovaný autorom*

V tom čase Ježiš vysvetlil zástupu ďalšie podobenstvo: "Nebeské kráľovstvo sa podobá človeku, ktorý zasial na svojom poli dobré semeno. Ale kým všetci spali, prišiel jeho nepriateľ, zasial burinu medzi pšenicu a odišiel. Keď stonka vyrástla a priniesla ovocie, vyrástol aj prhláva. Sluhovia išli k pánovi domu a povedali mu: "Pane, či si nezasial dobré semeno na svoje pole? Odkiaľ sa berie prhláva?" A on im odpovedal: "To urobil nepriateľ!" A sluhovia mu povedali: "Chceš, aby sme išli a pozbierali to?" "Nie," odpovedal, "aby ste pri zbieraní prhlavy nevyvrátili s ňou aj pšenicu. Nechajte jedno i druhé rásť spolu až do žatvy a v čase žatvy poviem ženci: Najprv pozbierajte pšenicu a zviažte ju do snopov, aby ste ju spálili; pšenicu zasa dajte do mojej stodoly".

Vysvetlil im iné podobenstvo a povedal: "Nebeské kráľovstvo je ako horčičné zrno, ktoré človek vzal a zasial na svojom poli. Je najmenšie zo všetkých semien, ale keď vyrastie, je väčšie ako ostatné rastliny v záhrade a stane sa stromom, takže prilietajú nebeské vtáky a hniezdia na jeho konároch."

Povedal im ďalšie podobenstvo: "Nebeské kráľovstvo je ako kvas, ktorý vzala žena a zamiešala ho do troch meríc múky, až všetko prekvasilo.

To všetko Ježiš hovoril zástupom v podobenstvách a nehovoril k nim inak ako v podobenstvách, aby sa naplnilo, čo bolo povedané skrze proroka: "Otvorím svoje ústa v podobenstvách, zvestujem veci skryté od stvorenia sveta".

Potom rozpustil zástup a vošiel do domu; pristúpili k nemu učeníci a povedali: "Vysvetli nám podobenstvo o burine na poli. A on odpovedal: "Ten, kto rozsieva dobré semeno, je Syn človeka. Pole je svet a dobré semeno sú deti kráľovstva. Plesnivec je synom Zlého a nepriateľ, ktorý ho zasial, je diabol. Žatva je koniec sveta a ženci sú anjeli. Ako sa teda zbiera a spaľuje v ohni prhláva, tak to bude aj na konci sveta. Syn človeka pošle svojich anjelov, ktorí zhromaždia z jeho kráľovstva všetkých pohoršovateľov a všetkých, čo páchajú nepravosť, a hodia ich do ohnivej pece, kde bude plač a škripanie zubami. Potom budú spravodliví žiariť ako slnko v kráľovstve svojho Otca. Kto má uši, nech počuje!"

Evanjelium podľa Matúša bolo napísané v sýrskej Antiochii, kde žila veľmi veľká kresťanská komunita zložená najmä zo Židov, ktorí sa obrátili ku Kristovi.

Autor tohto evanjelia je rabín, ktorý píše asi päťdesiat rokov po Ježišovej smrti, je to už starý rabín, ktorý sa už mnoho rokov obrátil ku Kristovi, a čo pozoruje okolo seba?

Že zlo je vo svete naďalej prítomné, Ježiš prišiel založiť nový svet, ale starý svet naďalej prekvitá, dobro existuje, to je pravda, ale po jeho boku zlo naďalej bujnie; kresťania v jeho komunitách sa tohto rabína naliehavo pýtajú:

"Ale aké kráľovstvo Ježiš založil, ak sa mu nepodarilo, aby všetko zlo okamžite a navždy zmizlo zo sveta?"

Nielen to, ale ani v samotných kresťanských komunitách nie je život práve príkladný, ba dokonca počiatočný zápal po päťdesiatich rokoch ochabol a mnohé aspekty pohanského života sa opäť objavili aj medzi

Kresťania.

Kresťanské spoločenstvá potrebujú pastoračnú zmenu!

Tí najhorlivejší v tomto antiochijskom spoločenstve majú ako Židia určite na mysli to, čo je napísané v *knihe proroka Izaiáša*, kde sa v 60. a 62. kapitole píše, že

"v Božom kráľovstve budú všetci ľudia spravodliví, budú sa nazývať svätým ľudom"

Preto by aspoň v kresťanskej cirkvi mali byť len spravodliví a svätí ľudia. Týmto ľuďom by sme mali byť my, kresťania, ale už v čase autora *Matúšovej knihy* sa objavuje, že nie celé spoločenstvo je sväté.

Prečo sa to deje?

Ako by sme mali jednať s tými, ktorí nežijú kresťanským životom? To sú tie isté otázky, ktoré si kladieme aj dnes.

Už v Matúšovej dobe sa v prvých komunitách objavili dve protichodné pastoračné tendencie, boli tu nekompromisní "rigoristi", ktorí chceli okamžite upratať, a tí, ktorí neboli v súlade so svojimi krstnými záväzkami, mali byť vyhodení z Cirkvi.

Pripomeňme si, že aj Pavol, keď písal svoj *prvý list Korintňanom*, sa v *piatej kapitole* zaoberá kresťanom, ktorý viedol nemorálny život, ale taký nemorálny, že ani pohania sa tak nesprávali; na jednom mieste hovorí:

"Ale prečo sa s takýmto človekom vo svojej komunite zmierujete?" Výzva, aby ste ho vyhodili, aby si uvedomil svoje správanie.

V komunitách boli títo rigoristi, ale boli aj takí, ktorí hovorili, že človek by mal byť *"chápavejší, trpezlivejší"* s hriešnikmi.

Tieto dva tábory stáli v Cirkvi po stáročia proti sebe a bojovali proti sebe veľmi ostro, často zachádzali tak ďaleko, že sa navzájom obviňovali a dokonca urážali.

Zaujímavé je, že tak netolerantní, ako aj tí veľkodušnejší, zhovievavejší, zdôvodňovali svoje postoje odvolávaním sa na *"podobnosť o kúkolí a pšenici"*, ktoré sa nám dnes predkladá.

Kto mal pravdu?

Ktorá pastoračná voľba bola správna, či voľba netolerantných nezmieriteľných, alebo voľba tých, ktorí boli zhovievavejší?

Práve to sa dnes pokúsime zistiť, kto si podobnosť dobre vyložil. Vypočujme si ho:

²⁴*Ježiš im vysvetlil ďalšie podobnosť a povedal:*

"Nebeské kráľovstvo je ako človek, ktorý zasial na svoje pole krásne semeno.

²⁵*Ale kým všetci spali, prišiel jeho nepriateľ, zasial kúkol medzi pšenicu a odišiel. ²⁶Keď stonka vyrástla a priniesla ovocie, objavil sa aj kúkol.*

Človek zasial na svoje pole krásne semeno, nie dobré... krásne hovorí text. Kto je tento rozsievač?

Mohol to byť Boh, kto stvoril krásny svet, sedemkrát sa na začiatku *knihy Genezis* opakuje *"a Boh videl, že je krásne, čo urobil"*.

Otázka teda znie: ako je možné, že existuje zlo?

Odkiaľ pochádzajú nešťastia, bolesť, smrť?

To je otázka, ktorú nám kresťanom kladú neveriaci:

"Ak existuje Boh, ktorý stvoril dobré veci, odkiaľ sa vzalo zlo?"

Týmto rozsievateľom by mohol byť Ježiš, ktorý do škaredého sveta, s ktorým sa stretol, do sveta poháňaného sebeckosťou, z ktorého sa môžu zrodiť len vojny a krutosti, priniesol aj semeno krásy, semeno, z ktorého napokon vyklíči krásne ľudstvo, v ktorom vládne pokoj, harmónia, láska, kde zmizli rozpory, vojny, nespravodlivosť.

Aj tu však vzniká otázka:

"Ako to, že ani potom, čo Ježiš zasial krásne semeno evanjelia, neprišli očakávané plody?"

Druhá postava: *nepriateľ, ktorý rozsieva nezhody v noci, keď všetci spia.*

Kto je tento nepriateľ?

Nie je to diabol, ako si ho predstavujú kresťania, inak by sme sa čudovali, prečo ho Boh nedokáže zastaviť, zabrániť mu, aby kazil krásu jeho diela.

Tu treba povedať, že Boh nie je pôvodcom zla; zlo pochádza od samotného stvorenia, ktoré môže byť len obmedzené a nemôže byť iné ako také.

Tretí znak: *zizvanie.*

Ježiš si vybral krásny obraz, ktorý predstavuje negatívnu časť prítomnú v každom človeku. Z akého dôvodu si vybral kúkoľ?

Pretože keď cicania vyklíčia, podobajú sa pšenici, zamieňajú sa s pšenicom, až keď nasadia klas, odhalia svoju podstatu, pretože vytvoria čierne semeno, nie zlaté ako pšenica. Potom ovocie tzis nie je jedlé, pšenica je na život, tzis je na smrť a tiež sme si všimli, že Ježiš nehovorí o tzis, ale o zizvanias, pretože ich je veľa, toľko, koľko je foriem zla, ktoré sa na začiatku zdajú byť dobré, miešajú sa s dobrom, ale potom sú plody jedovaté.

Je dôležité, aby sme robili cvičenie, pretože musíme byť veľmi opatrní, mnohé buriny vyzerajú ako dobrá pšenica a dokonca sa dajú pestovať, ale potom prinášajú hrozné, jedovaté ovocie.

Skúsme si napríklad myslieť, že existuje pravá láska a to, čo sa tvári ako láska, podobne ako burina vyzerá ako pšenica, ale len sa tvári ako pšenica; keď sa spýtame dvoch mladých ľudí, chlapca a dievčaťa: "Máte sa radi?"

"Ó, áno, milujeme sa!"

"Čo myslíte pod pojmom

láska?" "Sme radi spolu." "Aký

je váš projekt?"

"Nie, teraz nie je žiadny projekt, o ktorom by sme mali premýšľať... radi sme spolu." "Ale mať rodinu?"

"No, uvidíme. Práve teraz sa nám páči..."

Vyzerá to ako láska, ale v skutočnosti je to sebeckosť, sebauspokojenie, sebeckosť a jeho ovocím nebude život, ale smrť.

Aké rodiny vzniknú z tohto poňatia lásky? Aké budú plody?

Nie je potrebné si ich predstavovať, pretože v dnešnej spoločnosti sú všetkým na očiach.

Niektorí hovoria, že časy sa zmenili, áno, ale časy nepremenia kúkoľ na dobrú pšenicu, ak bol kúkoľ v stredoveku, ostáva kúkoľom aj dnes; samozrejme, ak chce niekto pestovať kúkoľ vo svojom srdci, môže to robiť a treba to aj rešpektovať, ale ten, kto si uvedomuje nebezpečenstvo, v ktorom sa nachádza jeho brat, má povinnosť otvoriť mu oči a ukázať mu, že ovocie toho, čo nazýva láskou, bude trpké.

Každý z nás môže uviesť niekoľko príkladov:

- existuje pravá zbožnosť a tá, ktorá sa ako zbožnosť tvári; pravá zbožnosť a tá, ktorá človeka núti dať sa do služieb života od jeho vzniku až po jeho prirodzený zánik, aj keď si to vyžaduje veľké nasadenie, obeť, zrieknutie sa
- existuje pravda a to, čo sa zdá byť pravdou, ale v skutočnosti je to to, čo všetci hovoria, čo si všetci myslia, čo všetci robia, zdá sa to byť pravdou, ale je to klamstvo, je to podriadenie sa, zotročenie móde, dominantnému mysleniu.

Tu môže každý z nás pokračovať a urobiť toto cvičenie, dobre identifikovať, čo to je, ako to vyzerá a premýšľať, aké budú plody.

Všimnime si, že zlo sa neobjaví hneď, spočiatku sa zdá byť dobré, krásne, žiadúce... ďalší aspekt podobenstva: *nepriateľ koná v spánku!*

Nesúladsť, zlo sa zakorení, keď človek zaspí, keď sa spánok svedomia, spánok viery zmieruje, nesmie zaspáť na morálnom poli, pretože návrhy ľudí sa spočiatku zdajú múdre, až potom sa ukážu ako jedy. Ako často počúvame: čo je zlé na určitej móde, na určitom správaní, na určitom jazyku, na určitej vulgárnosti?

Dávajme si pozor, lebo najprv zaspíš a na poli morálky nemôžeš zaspáť!

Teraz sa služobníci pýtajú: "Odkiaľ sa berie zlo? Odkiaľ pochádza burina?"

Počúvame:

²⁷Sluhovia išli k pánovi domu a povedali mu: "Pane, či si nezasial na svojom poli krásne semeno? Odkiaľ sa berie burina?"

²⁸A povedal im: "Toto urobil nepriateľský človek!" A sluhovia mu povedali: "Chceš, aby sme ich išli pozbierať?" ²⁹"Nie," odpovedal, "aby ste pri zbieraní buriny nevyvrátili s ňou aj pšenicu. ³⁰Nechajte ich spolu rásť až do žatvy a v čase žatvy poviem ženci: Najprv pozbierajte kúkoľ a zviažte ho do snopov, aby ste ho spálili; pšenicu zasa dajte do mojej stodoly."

V tomto momente vstupuje na scénu štvrtá postava: *sluhovia*, ktorí sú nám sympatickí, pretože vyzerajú ako my, zaujímajú sa o tábor, rovnako ako my sa zaujímame o to, aby bolo ľudstvo čoraz krajšie.

To my chceme Cirkev, ktorá žiari krásou evanjelia, a sme smutní, keď vidíme, že v nej rastie burina.

Títo sluhovia sa obrátili na svojho pána a položili mu prvú otázku, pričom ich pochybnosť spočívala v tom, že semeno nebolo dobré, a preto je na vine pán.

Je vinníkom Stvoriteľ?

Je to Boh, kto stvoril svet zlý, ak je na ňom bolesť, nešťastie, smrť?

Alebo ak je rozsievateľ Kristus a semenom evanjelium, závisí od tohto semena, či sa v Cirkvi objaví burina?

Majster odpovedá veľmi pokojne:

"Nemá to nič spoločné s Bohom, urobil to nepriateľský človek!"

Nie je to Boh, kto stvoril kúkoľ, ten je súčasťou človeka, človek, ktorý je priateľom života, a človek, ktorý je nepriateľom života, nepriateľský človek sú kúkoľ; patria k ľudskému stavu, ktorý je svojou prirodzenosťou obmedzený, nedokonalý a nemôže byť iný.

Takí sme sa narodili!

Pýtame sa, prečo Boh nestvoril človeka bez kúkoľa?

Mohol to urobiť, problém je v tom, že by sme to neboli my a našťastie Boh chcel tohto človeka, miloval ho.

Aké túžby v nás tak veľmi trápia?

Poznáme ich veľmi dobre: pýchu, túžbu mať prevahu nad druhými, nespútané vášne, ktoré nás vedú k zhýralosti, a predovšetkým pripútanosť k majetku, k peniazom, ktorá nás vedie k ignorovaniu potrieb chudobných, dokonca k ich vykorisťovaniu.

To je burina, ktorá nás odľudšťuje, je to nepriateľ ľudského života.

Sluhovia sa pýtajú druhú otázku, keď si uvedomili, že šípkový nepochádzajú od Boha... čo majú s týmito šípkami robiť?

Ako sa správať v tomto období rastu?

Sluhovia prednesú svoj návrh, je to návrh netolerantných a fanatických ľudí, tých, ktorí neakceptujú, že existuje spor, *okamžite ho roztrháme*.

Ak sú stotožnení s ľuďmi, ktorí sú hanbou, špinou ľudstva, mali by byť okamžite spálení.

Čo si myslí pán?

To je hlavné posolstvo podobenstva:

"Nie, musia rásť spolu, nemôžete ich teraz vytrhnúť, lebo vytrhnutím buriny sa dotknete aj dobrej pšenice."

Plevel je rovnako neoddeliteľnou súčasťou našej osoby ako dobrá pšenica, musíme sa s týmto stavom zmieriť, inak sa staneme agresívnymi voči sebe a tiež voči iným.

Dobrá pšenica a burina musia rásť spolu a táto spolupatričnosť charakterizuje Ježišov postoj. Farizeji boli tí, ktorí boli oddelení, chceli oddeliť pšenicu od pelu, hovorili, že mesiášske spoločenstvo má byť zložené len z čistých ľudí, nie z hriešnikov. Nevzdelancov, neotesancov, ľudí z vidieka, ktorí nepoznali Tóru, chceli vylúčiť, chceli mať spoločenstvo zložené len z čistých ľudí.

Krstiteľ sa pohorší, keď si začne všímať, že toto nie je spoločenstvo, ktoré chce Ježiš; Ježiš chce spoločenstvo, v ktorom je človek, tento človek, ktorý má pšenicu a smolu.

Aj eseni, spomeňme si, chceli mať spoločenstvo čistých ľudí, v skutočnosti utiekli z Jeruzalema, aby sa nepoškvrnili, pohrdali ostatnými, a preto sa stiahli do Kumránu, cítili sa byť deťmi svetla a nenávideli deti tmy.

Nie! V kresťanskom spoločenstve je svetlo aj tma.

Toto je posolstvo pre Cirkev v súčasnosti:

Do tejto cirkvi patria dobrí i zlí, svätí i hriešnici, a patria predovšetkým tí, ktorí v živote robia chyby, ktorí sú deťmi, ktoré treba milovať najviac, a to tým viac, čím viac bojujú, čím viac trpia pre svoje slabosti.

Občas počujem niekoho povedať: "Nechcem vedieť o Cirkvi, pozrite sa na tie škandály!"

A ja vždy odpovedám:

"Prečo sa porovnávate s tým bratom, v ktorom je toľko sporov, a neporovnávate sa s tým druhým bratom, v ktorom je toľko evanjeliovej krásy?"

Záver podobenstva: *úroda*

Potom majster povie:

"Najprv pozbieraj burinu, zviaž ju do snopov a spál ju; dobrú pšenicu zasa zhromaždi v mojej sýpke.

Čo znamenajú tieto nesprávne pochopené Ježišove slová?

Môže to znamenať, že na konci sveta sa konečne zbavíme zlých ľudí, ktorí budú uvrhnutí do pekla.

Dávajme si pozor, sú to Božie deti a vo všetkých je samozrejme veľa pšenice, ale je tam aj dobrá pšenica, v každom človeku nie je len pšenica.

Čo znamenajú tieto Ježišove slová?

Žatva nie je časom smútku, ale veľkej radosti.

Ježiš často používa túto symboliku žatvy... keď zvoláva svojich apoštolov a posielal ich, hovorí: *"žatva je hojná"*, toľko obilia treba pozbierať; alebo na konci *príbehu Samaritánky*: *"už kvitnú polia na žatvu"*... je čas hostiny, čo sa bude diať na tejto hostine?

Klíč bude spálený, to znamená, že nakoniec zostane krásna časť každého človeka, pretože v kráľovstve, ktoré bude odovzdané Otcovi v nebi, už nebude kúkoľ, teraz, v tomto čase, je tiež kúkoľ, ale na k o n i e c - a to je ohlasovanie radosti - Božia láska spáli všetok kúkoľ. Do Otcovho kráľovstva vstúpi krásna pšenica, krása, ktorá je prítomná v každom Božom dieťati.

Musíme mať na pamäti, a bude to jasne predstavené v poslednej časti dnešného evanjelia, rozdiel medzi kráľovstvom *syna človeka, ktoré je tým*, v ktorom sa buduje Božie kráľovstvo, sú naše dejiny, čas, v ktorom žijeme; v tomto čase Cirkev, to nie je Božie kráľovstvo, ale je v službe budovania tohto kráľovstva, potom príde čas, keď sa kúkoľ spáli a zostane dobrá pšenica, ktorá vojde do Otcovho kráľovstva.

Na tomto mieste evanjelista Matúš vkladá ďalšie dve podobenstvá, vypočujme si ich:

³¹*Vysvetlil im ďalšie podobenstvo: "Nebeské kráľovstvo je ako horčičné zrnko, ktoré človek vzal a zasial na svojom poli. ³²Je najmenšie zo všetkých semien, ale keď vyrastie, je väčšie ako ostatné rastliny v záhrade a stane sa stromom, takže prilietajú nebeské vtáky a hniezdia na jeho konároch."*

³³*Povedal im ďalšie podobenstvo: "Nebeské kráľovstvo je ako kvas, ktorý vzala žena a zamiešala ho do troch meríc múky, až všetko prekvasilo."*

³⁴*To všetko Ježiš hovoril zástupom v podobenstvách a nehovoril k nim inak ako v podobenstvách, ³⁵aby sa naplnilo, čo bolo povedané prostredníctvom proroka: Otvorím svoje ústa podobenstvami, Zvestujem veci skryté od stvorenia sveta.*

Sluhovia s istými ťažkosťami prijali logiku celku, pšenica a prhláva musia rásť spolu, a tiež si uvedomili, že semeno je krásne. Čo teraz očakávajú?

Môžu si vypestovať mylné očakávania, teda zamieňať Božie kráľovstvo s vonkajším vzhľadom, s úspechmi, veľkolepými poklonami, ako sa cenia kráľovstvá tohto sveta... budú sa prezentovať

teda Božie kráľovstvo?

Semenom je krásne a prináša krásne, výnimočné ovocie v srdci každého človeka, bez toho, aby robilo hluk, bez toho, aby pútalo pozornosť, a potom nový človek, krásny človek vybuduje krásnu spoločnosť, ale nikdy sa nebude predvádzať, vždy v skrytosti, v tichosti.

Aby Ježiš zdôraznil toto posolstvo, uvádza dve podobenstvá, a to o horčičnom zrnku, ktoré je mikroskopickým zrnkom, z ktorého potom vyrastie strom - hovorí podobenstvo -, ale nie je to strom, je to krík vysoký 2 - 3 metre, avšak kontrast je medzi malosťou tohto zrnka, príslovečného práve pre svoju malosť, a tohto kríka.

Druhé podobenstvo je o kvase.

Horčičné zrnko je skryté v zemi, neukazuje sa, ak sa chce ukázať, zostať mimo zeme... vyschne, nič nevydá; ak je kvas z múky, aby sa ukázal, aby ho bolo vidieť, nič neskvasí.

Ježiš nám tu predovšetkým predstavuje kontrast medzi veľkosťou, ktorú ľudia očakávajú, a veľkosťou Božieho kráľovstva, ktorá nie je zdanlivá.

Prorok Ezechiel v 17. kapitole predstavil mesiášske kráľovstvo obrazom obrovského, krásneho cédra, ktorý vyrástol na vrchole hory a zasadil ho Boh.

Cédrový strom bol považovaný za kráľa stromov, tu je mesiášske kráľovstvo z vonkajšieho vzhľadu, ktoré priťahuje pozornosť každého!

Takto Ježiš nepredstavuje Božie kráľovstvo, ale ako malé horčičné semienko, ktoré je vložené do zeme a vyprodukuje niečo skutočne veľké, čo je to semienko?

Je to semeno Božieho slova, ktoré sa môže zdať ako maličkosť. Aké silné je slovo?

Krehké, slabé slovo, ktoré prezentujú ľudia, ktorí sú chudobní. V

druhom liste Korinťanom Pavol hovorí:

"Tento poklad nosíme v hlinených nádobách", s touto našou ľudskou krehkosťou, ale toto semeno má v sebe krásu, ktorá dokáže rozžiariť toho, kto ho prijme na krásnej pôde.

Druhé podobenstvo, to o kvase, opäť predstavuje skrytosť tohto kvasu, ktorý spôsobuje, že *"tri miery múky"* vykysnú, čo je mimoriadne množstvo múky, je to dobrých 40 kg múky, žiadna gazdina nikdy nespracovala toľko múky; má poukázať na to, ako je schopný premeniť človeka a potom aj spoločnosť zvnútra, toto semeno Božieho slova.

Podľa môjho názoru tu Ježiš nemusel spomenúť tri miery múky, čo je obrovské množstvo, ako môže žena v domácnosti spracovať 40 kg múky?

Ježiš pravdepodobne použil oveľa menšie množstvo múky, ale apoštoli už žili v čase, keď celá rímska ríša už bola prekvásená týmto slovom evanjelia, a tak možno trochu zvýšili množstvo múky, o ktorom hovoril Ježiš.

Teraz si vypočujme, ako Matúš využíva tému podobenstva o kúkoli a premieňa ju na alegóriu, aby dal svojej komunite pastoračný impulz:

Po rozchode so zástupom vošiel Ježiš do domu.

Prišli k nemu učeníci a povedali: "Vysvetli nám podobenstvo o kúkoli na poli."

³⁷A on odpovedal: "Ten, kto rozsiewa dobré semeno, je Syn člověka. ³⁸Pole je svět a dobré semeno sú děti královstva. Plevel sú děti Zlého³⁹ a nepřítel, který ho zasial, je diabol. Žatva je konec světa a ženci sú anjeli. ⁴⁰Ako sa teda zbiera kúkoľ a páli sa v ohni, tak to bude aj na konci světa.

⁴¹Syn člověka pošle svojich anjelov, ktorí zhromaždia z jeho královstva všetkých pohoršovateľov a všetkých, ktorí páchajú nepravosť⁴² a hodia ich do ohnivej pece, kde bude plač a škripanie zubami. ⁴³Potom budú spravodliví žiarit ako slnko v kráľovstve svojho Otca. Kto má uši, nech počuje!

Podobenstvo, ako si pamätáme, učilo tolerancii, trpezlivosti, majster vyzýval, aby sme pokojne prijali, že vo svete a aj v cirkvi je popri dobre aj zlo.

Druhá časť dnešného úryvku evanjelia akoby dávala za pravdu netolerantným, pretože syn člověka pošle svojich anjelov, aby zmietli všetkých bezbožníkov.

Potom sa hovorí o ohni, horiacej peci... Čo sú to za zarážajúce obrazy? Pokúsme sa im porozumieť, pretože by mohlo dôjsť k zavádzajúcim výkladom.

Spisovateľ je Žid a hovorí k Židom, a aby sa vyjadril zrozumiteľne, používa jazyk, ktorý je zrozumiteľný ľuďom z jeho národa, a tí, ktorí čítali aspoň niečo z apokalyptickej literatúry, najmä najznámejšiu z vtedajších apokalyptických kníh, ktorou je všetkým dobre známa *prvá kniha Henochova*, majú plné uši týchto obrazov: *ohň, horiaca pec, plač, škripanie zubami, žatva, anjeli, diabli...*

Rabíni sa neustále uchýľovali k týmto obrazom a aj Ježiš nemohol nepoužívať rovnaký jazyk, ale čo sa nám snaží povedať, ak nemáme na pamäti, že ide o apokalyptické obrazy, môžeme sklznúť do zavádzajúcich, nebezpečných interpretácií, ktoré v sebe nemajú nič evanjeliové.

Žiadosť o vysvetlenie podobenstva vyslovujú učeníci s imperatívom "*diasapheson*" "*vysvetlite nám*", akoby nesúhlasili s tým, že popri krásnom semene je aj kúkoľ; zdá sa, že sú to ľudia, ktorí patria do kresťanského spoločenstva a sú hrdí, cítia sa byť vyvolenými, spravodlivými, hnevá ich, že sa medzi nimi hovorí o kúkoli, preto hovoria "*vysvetlite nám*", tón sa zdá byť tónom tých, ktorí nesúhlasia. Tu je teda posolstvo tejto druhej časti úryvku evanjelia, v ktorej sa varuje, že existuje kúkoľ.

Majstrova odpoveď je alegorická, to znamená, že interpretuje sedem postáv, ktoré sa v podobenstve objavujú, počuli sme, kto je "*rozsievateľ*", čo je "*pole*", ktorým sú dejiny ľudstva, "*krásne semeno*", ktorým sú tí, ktorí stelesňujú evanjeliové posolstvo a nové hodnoty, "*burina*" sú tí, ktorí stelesňujú zlé pudy a potom "*nepriateľ*", diabol, o ktorom sme už hovorili, rozsievateľ buriny, "žatva" a "ženci"... túto poslednú časť chceme dobre pochopiť.

Už sme povedali, že musíme rozlišovať medzi dvoma kráľovstvami, aby sme pochopili, čo nám Ježiš hovorí: je tu kráľovstvo syna člověka, čo je Božie kráľovstvo, ktoré sa buduje teraz v našich dejinách, v tomto kráľovstve je kúkoľ, sú tu pohoršenia, zlí ľudia, ktorí sa nechávajú viesť týmito zlými pudmi, ktoré sú našou súčasťou... a potom je tu druhé kráľovstvo, kráľovstvo Otca.

Čo sa stane v kráľovstve syna člověka?

Práve o tom nám teraz Ježiš hovorí vo vysvetlení podobenstva!

"Syn človeka posiela svojich anjelov, aby z jeho kráľovstva pozbierali všetkých pohoršovateľov a všetkých páchatel'ov neprávosti".

Musíme identifikovať, kto sú títo anjeli, ktorí sú poslaní, čo sú títo pohoršovatelia a títo páchatelia neprávosti; nie sme v kráľovstve Otca, kde už nebude kúkoľ, ale v kráľovstve syna človeka, kde je stále kúkoľ.

Čo musia robiť a kto sú títo anjeli?

V Biblii sú anjelmi všetci tí, ktorí sú sprostredkovateľmi Božej spásy; sprostredkovatelia Božieho slova, proroci sú nazývaní anjelmi, Krstiteľ je nazývaný anjelom, dokonca aj apoštoli sú nazývaní anjelmi, keď napríklad Ježiš posiela svojich učeníkov, aby mu pripravili cestu, posiela svojich anjelov.

Anjel je každý, kto sprostredkúva Slovo Majstra, Slovo, ktoré ničí kúkoľ prítomný v srdci každého človeka.

To sú anjeli, ktorých syn človeka poslal do svojho kráľovstva, to znamená, že dnes je chvíľa, keď sme povolaní budovať spolu s ním jeho kráľovstvo, ktoré bude potom odovzdané Otcovi.

Úlohou týchto anjelov je, aby všetky škandály zmizli. Čo sú to škandály?

Ježiš nazýva Petra *"pohoršením"*: *"Ty si pohoršením, lebo mi stojíš v ceste a brániš mi ísť po ceste, ktorú mi Otec vytýčil, robíš dielo zlého, lebo mi brániš, si pohoršením."*

Anjeli sú všetci tí, ktorí sa usilujú odstrániť všetko, čo bráni ľuďom priľnúť k Bohu a Kristovi... a to je dielo, ktoré treba vykonať dnes, odstrániť všetkých robotníkov neprávosti, ohlasovať Pánovo slovo; odstraňujú robotníkov neprávosti, aby vybudovali krásne ľudstvo a Cirkev je v službe budovania nového sveta, krásneho ľudstva.

A teraz obraz pece: *"hodili všetku smolu do ohnivej pece"*. Čo je to tá ohnivá pec?

Pavol používa tento obraz aj vo svojom prvom liste Korinťanom v tretej kapitole, keď hovorí, že *"každý z nás musí uskutočniť stavbu svojho života, pričom si musí uvedomiť, že v určitom okamihu bude táto stavba skúšaná ohňom."*

Čo je to za oheň?

V evanjeliu sa hovorí len o jednom ohni: o ohni Ducha, o ohni Božej lásky, iný oheň neexistuje.

Potom bude stavba nášho života skúšaná stretnutím s Pánovým Duchom, ktorý neznáša kúkoľ, ten je spálený.

Konkrétne chce autor kresťanom vo svojich komunitách odovzdať toto posolstvo:

Po prvých desaťročiach veľkého zápalu sa kresťania trochu uvoľnili a prestali brať vážne svoje krstné záväzky.

Čo robiť?

Matúš nimi chce otriasť a robí to v štýle kazateľov svojej doby, hovorí:

"Pamätaj, že tvoja stavba, stavba tvojho života, bude skúšaná ohňom."

Pavol hovorí:

"Všetci budeme musieť prejsť týmto ohňom, ktorý spáli všetok smrad", t. j. všetko, čo

sa nestalo skrze Ducha Božieho Syna, ktorý je vo vás. Majte to na pamäti, to znamená, že v určitom okamihu vášho života možno veľká časť z nich zhorí, to dobré, dobré zrno zostane, ale možno skutky, ktoré ste vykonali, vedené a podnecované kúkoľom, tie budú zničené.

Tento očistec bude bolestivý, ale nie je to zničenie Božieho dieťaťa, je to zničenie zla prítomného v každom Božom dieťati.

Záver podobenstva je krásny.

Pamätajme na to, že existuje toto očisťovanie, pamätajme na úlohu, ktorá sa žiada od každého pravého učeníka, aby bol anjelom, ktorý vykonáva prácu očisťovania pohoršení, aby odstránil páchatel'ov neprávosti a vytvoril krásne ľudstvo.

Nakoniec zostane Boží syn, krása, ktorá je prítomná v každom človeku, a toto kráľovstvo ľudského syna bude odovzdané Otcovi, a potom budú spravodliví žiariť ako slnko v kráľovstve svojho Otca.

Posolstvo je radosťou a nádejou pre každého človeka, nie je to tak, že nejaký Boží syn bude hodený do ohnivej pece, bude to kúkoľ prítomný v každom človeku, ktorý bude nakoniec spálený stretnutím s láskou Otca v nebi, ale záchranou bude, že každý Boží syn bude prijatý do Otcovho náručia.